

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

5/2022

A man with a mustache, wearing a blue beanie and a blue work jacket with white paint splatters, stands outdoors. He is looking slightly to the left. The background shows a wooden structure and a white wall with horizontal siding.

Ari rakentaa

Merja ja Maarit

**Lapsia
kuntoutuksessa**

Sisältö

Pääkirjoitus: Henkilökohtainen apu.....	3
Ari Kääpä, työmies.....	4
Aluepalveluiden muutoksia.....	5
Merja ja avustajansa Maarit.....	6
Kansainvälisiä kokouksia	8
Lapsia kuntoutuksessa	9
Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä käynnistyi asiakasraati.....	12
Sillalla verkkoseminaari.....	13
Ilmaisun ilo -kirja.....	14
Tietoturva ja tietosuoja eli kyberturvallisuus.....	16
Työntekijät esittäytyvät	18
Mitä sulle nyt kuuluu.....	19
Ilmoitukset.....	20
Pohjoismaainen hyvinvointikeskus järjestää konferenssin.....	23
Näkövammaisten keilakisojen SM.....	24
ValmisPaula: Kävelevä mummo ei naavoitu.....	25
Sarjakuva	25
Pitkä ura takanapäin!.....	26

Kannen kuva: Ari Kääpä on työvaatteet päällään varastoa korjaamassa. Hän seisoo maalaustelineen edessä ja katsoo kameraa. Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto.

Takakannen kuva: Anita Palon läksiäisistä kuva, jossa vasemmalta Taru Kaaja, Anita Palo, Milla Lindh ja Risto Hoikkanen. Kaikki katsovat kameraan ja hymyilevät iloisesti.

Tuntosarvi

48. vuosikerta
ISSN 0358–2280

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Taitto

Ali Kinnunen

Päätoimittaja

Anne Metsäpuro
p. 040 753 2026

anne.metsapuro@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
sähköposti:
osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Henkilökohtainen apu

Henkilökohtainen apu myönnetään vammaispalvelulain perusteella kotikunnasta. Uusi vammaispalvelulaki on tätä kirjoitettaessa lausuntokierroksella (4/2022).

Uuteen lakiluonnokseen on kirjattu: ”Vammaisella henkilöllä on oikeus saada henkilökohtaista apua, jos hän tarvitsee välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua päivittäisissä toimissa, työssä tai opiskelussa, vuorovaikutuksessa, vapaa-ajan toiminnassa tai yhteiskunnallisessa. Henkilökohtaisen avun tarkoituksena on, että vammaisen itsemääräämisoikeus toteutuu yhdenvertaisesti muiden kanssa niissäkin tilanteissa, joissa hän tarvitsee toisen henkilön apua.

Henkilökohtaisen avun myöntämisen edellytyksenä on, että vammaisen henkilö kykenee itsenäisesti tai tuettuna ilmaisemaan tahtonsa avun sisällöstä. Henkilökohtaiseen apuun voi osana palvelun kokonaisuutta kuulua sellaisia avustajan toteuttamia itsehoitoa vastaavia toimenpiteitä, jotka liittyvät terveyden ylläpitoon sekä pitkäaikaisen sairauden ohjeiden mukaiseen hoitoon. Hyvinvointialueen on annettava vammaiselle henkilölle ja tarvittaessa avustajalle näiden toimenpiteiden edellyttämää ohjausta.

Lakiluonnokseen on kirjattu, että vammaisella henkilöllä on oikeus saada henkilökohtaista apua päivittäisissä toimissa, työssä ja opiskelussa

sen verran kuin hän välttämättä tarvitsee. Lisäksi vammaisella henkilöllä on oikeus saada henkilökohtaista apua vuorovaikutuksessa, vapaa-ajan toiminnassa tai yhteiskunnallisessa osallistumisessa vähintään 30 tuntia kuukaudessa, jollei tätä pienempi tuntimäärä riitä turvaamaan henkilön välttämätöntä avuntarvetta. Toisaalta henkilölle olisi myönnettävä vuorovaikutukseen, vapaa-ajan toimintaan ja yhteiskunnalliseen osallistumiseen enemmän kuin 30 tuntia kuukaudessa, jos se olisi hänen yksilöllinen tarpeensa ja yhdenvertaisuus huomioon ottaen perusteltua ja välttämätöntä.

Henkilökohtainen avustaja tekee niitä toimia, mitä vammaisen henkilö tekisi itse, mutta ei niistä vammansa vuoksi kokonaan tai osittain itse selviä. Avustajan työnkuva voi siis vaihdella hyvin paljon. Tehtäviinsä avustajan tulisi saada ohjausta.

Mahdollisia haasteita tulevaisuudessa on henkilökohtaisten avustajien kouluttautuminen eri vammaisryhmien henkilökohtaisiin avun tarpeisiin. Kuulonäkövammaisilla avustajien kouluttautumisen tulisi sisältää useita eri osa-alueita esimerkiksi näkövammaisen opastaminen sekä tarvittavien kielijä ja kommunikaatiomenetelmien hallitsemista.

Suomen Kuurosokeat ry /Aluepalvelut
Marjatta Puromäki 11.4.2022 ■



Ari Kääpä lyö naulaa ja kiinnittää lautaa varaston seinään. Hän seisoo korkealla maalaustelineellä, jossa on kaide.

Ari Kääpä, työmies

**Kirjoittaja: Anne Metsäpuro Ari Käävän haastattelun perusteella
Kuva: Suomen Kuurosokeat ry kuva-arkisto.**

Ari on syntynyt Mäntyharjulla. Hän kävi vuoden koulua Mikkelissä, josta hän siirtyi Jyväskylään kuurojen kouluun. Seuraavaksi Ari suoritti kolmevuotisen Turun ammattikoulun automaalauslinjan. Turusta hän siirtyi Nikkarilan kouluun, jossa kävi kuuden kuukauden kurssin. Sieltä Ari lähti Espooseen sokeiden ammattikouluun neljäksi vuodeksi ja opetteli rottinkitöiden tekemistä.

Ari kertoo: ”Muutin 1984 Tampereelle Kuurosokeiden Toimintakeskukselle

C-taloon. Kävin kaupungilla työhuoneella tekemässä erilaisia rottinkitöitä. 2005 muutin Hämeenlinnaan Työkeskus Sampolaan. Sain siellä palkkaa, mutta en muuten oikein viihtynyt siellä. Asuin siellä kuusi vuotta ja sitten halusin muuttaa takaisin Tampereelle. Keskustelin kovasti että haluan tehdä täällä Tampereella puutöitä, sillä Hämeenlinnassa tein vain rottinkitöitä. Täällä Tampereella sainkin tehdä erilaisia töitä. Sovimme että jatkan omia rottinkitöitäni puolet päivästä ja toisen puolen tein talolle erilaisia korjaustöitä.”

Ari on nyt tehnyt 11 vuotta näitä korjaustöitä. Maalausta, autojen vaihtoa uusiin ja korjauksia ympäri Toimintakeskusta. Talviaikoina hän on

maalannut sisätiloissa. Asunnoissa ja päärakennuksessa Ari tekee korjaustöitä ja maalaa seiniä.

- Tein myös talolle erilaisia kukkalaatikoita aistipuutarhaan ja myyntiin myös. Aistipuutarhassa on tekemiäni laatikoita. Ulkona kävelyreiteille maalasin keltaiset viivat heikkonäköisiä varten. Ne auttavat suunnistamaan kävelyreiteillä. Olen vaihtanut ulkovarastojen seiniin kaikki uudet laudat ja maalannut ne. Kuuden vuoden urakan jälkeen sain viimeiset valmiiksi viime syksynä, Ari kertoo.

- On ollut piristävää tehdä erilaisia töitä. Kukkalaatikoiden tekeminen oli mukavaa ja on ollut hienoa nähdä omien kätteni töitä käytössä. Tuntuu ihanalta

kävellä täällä Kuurosokeiden Toimintakeskuksella ja katsoa kätteni jälkiä jokaisen varaston seinissä. Kun kuljen päärakennuksessa, tulee mieleeni se kuinka itse maalasin seiniä. Se sykkähdyttää ja lämmittää mieltäni ja on kovin kotoisa olo. Viihdyn täällä, tunnen oloni kotoisaksi, sanoo Ari.

- Kun kesä tulee, jatkan vielä vähän korjaustöitä, varmaan puolet päivästä. Olen jo 37 vuotta tehnyt erilaisia rottinkitöitä. Nyt olen luvannut että teen vielä tämän vuoden loppuun koreja ja muita rottinkiesineitä. Sitten siirryn eläkkeelle. Ajattelen tekeväni hieman kevyitä rottinkitöitä jatkossakin, mutta en paljon. Sellaista ajanvietettä. Autan myös missä tarvitaan jatkossakin. ■

Aluepalveluiden muutoksia

Palveluasiantuntijat ja aluejako, joka astuu voimaan toukokuun alussa.

Helsingin aluetoimisto

Tehtävässä aloittaa 2.5.2022 viittomaikielen ohjaaja, sosionomi **Julia Sokka** ja hänen työalueenansa on Uusimaa ja Varsinais-Suomi.

julia.sokka@kuurosokeat.fi,
puh. 040 553 9069

Tampereen aluetoimisto

Tehtävässä aloittaa 2.5.2022 sosionomi **Tytti Kauppinen** ja hänen

työalueenansa on Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme.
tytti.kauppinen@kuurosokeat.fi,
puh. 040 080 7996

Sosionomi **Elina Uusitalo** jatkaa ja hänen työalueenansa on Satakunta, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa ja Keski-Suomi.

elina.uusitalo@kuurosokeat.fi,
puh. 044 491 4646

Anne Ylitalon, Harri Peltolan ja Päivi Ojanperän tehtäväalueet pysyvät ennallaan. ■

Merja ja avustajansa Maarit



Merja Vähämaa ja hänen avustajansa Maarit Kaikkonen. Maarit kertoo jotain ja avonainen käsi osoittaa Merjaa. Merjalla on Tapparan huppari päällä ja hän nauraa.

**Teksti ja kuva:
Anne Metsäpuro**

Tapasin Merjan ja hänen avustajansa Maaritin Kuurosokeiden Toimintakeskuksella. Mukana tapaamisessa oli aluepalveluiden työntekijä Marjatta Puromäki. Vilkkaasta keskustelusta ja hermyvästä naurusta ei meinannut tulla loppua näiden naisten kanssa. Mutta keskustelimme paljon pitkäaikaisen avustajan käytöstä.

Kaveri kysyi **Merjalta** kahdeksan vuotta sitten, että olisiko hänellä tarvetta avustajalle. Merja hieman epäröi, mutta

ajatteli että kuntosalilla ja liikuntaharrastuksissa voisi käyttää avustajaa. Mitään perehdytystä Merja, eikä **Maarit** avustajan käyttöön saanut. Avustaja Maarit kertoi että hän olisi kyllä tarvinnut neuvoja ja apua kuinka toimitaan eri tilanteissa. Merja on avustajalle ker-tonut eri tilanteissa, miten hänen kanssaan toimitaan ja asioita on opittu kantapään kautta.

- Yhdessä käymme kuntosalilla, kävelylenkeillä, isommissa kaupoissa ja Tampereella asioilla. Haudalla käynnillä, kukkien ostamisessa ja istuttamisessa tarvitsen apua. Avantouimassa käymme yhdessä. Maarit myös pesee parvekelasit ja mattoja. Itse pesen muut pyykkit. Korona-aikana innostuin kutomaan ja Maarit opetti minulle kantapään tekemisen. Myös pilkillä ja

ongella ollaan käyty. Ja ne olikin hauskoja reissuja! nauraa Merja.

- Avustaja antaa hyviä vinkkejä mitä voimme tehdä. Hän esimerkiksi kertoi että Tampereella on hyvä kampaaja. Olemme siellä nyt käyneet molemmat ja vihjanneet muillekin, kertoo Merja.

Avustaja pääsee ilmaiseksi Tampereella raitiovaunussa ja busseissa. Niillä onkin helppo kulkea. Joskus tapahtumissa joutuu avustajakin maksamaan pääsymaksun, mutta pääsääntöisesti hän pääsee ilmaiseksi.

- Jos avustajan käytöstä tulee kuluja, niin kunta maksaa ne, huomauttaa Marjatta.

- Mukavinta avustajan kanssa toimimisessa on kun pääsee eri paikkoihin. Pälkäneellä kävimme näkövammaisten paikassa ja nauroimme siellä oikein kunnolla, sanoo Merja.

- Me kun olemme tälläisiä totisia torvensoittajia, sanoo Maarit ja molemmat purskahtavat nauruun.

Avustajan tarvetta on joskus pitänyt selittää. Ei kovin usein kuitenkaan.

- Avantouinnissa alussa selitin että olen kuulo-näkövammaisen ja että tässä on avustajani. Ei sitä kukaan kyselyt enempää, kertoo Merja.

- Opastukseen saimme vasta pari vuotta sitten opetusta kun Merja oli kuntoutuksessa. Opastuksessa oli omat hankaluutensa, joten sitä olisi tarvittu jo aikaisemmin, kertoo Maarit.

Molemmat kannattavat ajatusta että heti alussa annettaisiin tietoa. Esimerkiksi mikä on putkinäkö, mitä tarkoittaa opastus ja kuvailu sekä

kommunikaatiota helpottavat kosketusviestit. Merja on neuvonut Maaritia miten hänen kanssaan tehdään näitä.

- Kuvailuun ja ohjaavan käden käyttöön olisimme tarvinneet opastusta. Kaupassa en aluksi osannut kertoa missä kohdassa tuote on hyllyssä. Se aiheutti hämmennystä ja ärsytystä. Onneksi opimme molemmat, naurahtaa Maarit.

- Merja ei käytä viittomakieltä, mutta joitakin viittomia ja kosketusviittomia meillä on käytössä. Varsinkin saunassa on tarvinnut joitakin pikaviestejä, sillä siellä on pimeää eikä ole apuvälineitä, kertoo Maarit.

Joissakin tilanteissa Merjalla on mukana tulkki ja joissakin avustaja. Tulkkia Merja on käyttänyt Kalakerhon pilkkikisoissa, sillä ne kestävät muutaman päivän ja mukana on myös viittomakielisiä.

- Itse laitan madon koukkuun, sillä tulkki ei sitä tee, mutta ei myöskään avustaja suostu koskemaan matoon, nauraa Merja. Mutta jos siima menee sotkuun niin avustaja tai tulkki kyllä auttaa.

- Kerhoissa on minulla aina mukana tulkki. Naisten viikonloppu -tapahtumassa oli mukana avustaja, sillä mukana oli vain puheella kommunikoida ja olimme vain yhden päivän, kertoo Merja.

Merjalla on avustaja käytettävissä 45 tuntia kuukaudessa. Päätös on toistaiseksi voimassa. Se on nyt riittänyt.

- Sitten kun joskus avustaja vaihtuu, niin hänet pitää vain kouluttaa sitten. Onneksi se ei ole vielä pitkään aikaan ajankohtaista, pohtii Merja.

- Ennen Merjaa minulla ei ollut kokemusta kuurosokeista. Muista avustettavista minulla oli kokemusta. Minulla on ollut vain Merja avustettavana ja tämä on toiminut hyvin. Jonkin aikaa sitten minulle tuli myös toinen avustettava, kertoo Maarit.

- Merjan kanssa meillä synkkaa hyvin, sanoo Maarit.

- Palautteen antaminen on helppoa antaa puolin ja toisin, sanovat molemmat. Kehuminen ja kiittäminen on helppoa. Ja nauramme samoille asioille, sanovat molemmat ja purskahtavat hersyvään nauruun.

- Hyvin harvoin olemme suuttuneet toisillemme. Jos näin käy, niin sitten ne asiat on puhuttu selväksi. Olemme selvittäneet väärinkäsitykset ja selvitetty asiat, kertovat Merja ja Maarit.

- Kun aloitin avustajana olisi ollut hyvä

saada kontakteja keneltä kysyä apua ja tukea, sekä koulutusta. Joitakin kehoviittomia olisi hyvä osata vaikka kaikkia ei käytetäkään. Ehkä joskus tarvitsee, Maarit kertoo.

- Jos tulkkauksen tarve on vain vähäinen mutta avustajan tarvetta olisi enemmän, voisi kunnalle perustella, miksi avustajan kustannuksia haetaan kunnalta. Pitää perustella mitä haetaan, miksi ja mitä maksaa. Mutta jos tulkintarve on suurempi, niin kannattaa tilata tulkki matkalle mukaan, ohjeistaa Marjatta.

Avustajan koulutusta on tulossa perusasioista sekä mm avustajan roolista. Pirkanmaan henkilökohtaisen avun keskus järjestää koulutusta. Myös Suomen Kuurosokeat ry on tekemässä Henkilökohtaisen avun ABC -koulutusmateriaalia. ■

Kansainvälisiä kokouksia

WFDB:n eli kuurosokeiden maailman liiton yleiskokous ja Helen Keller maailmankonferenssi järjestetään 6.–14.9.22 Nairobissa ja yhdistyksen edustajana toimii **Riku Virtanen**.

EDbU:n eli kuurosokeiden Euroopan liiton yleiskokouksessa ja foorumissa 23.–25.6.22 Brysselissä yhdistyksen edustajana toimii **Milla Lindh**.

Kuva: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto ■



LAPSLIA KUNTOUTUKSESSA



Eero makaa terapiapallon päällä ja fysioterapeutti Jaska on Eeron vierellä.



Kuvassa Eero makaa jumppamatolla ja selkää vasten on terapiapallo.

Teksti: Anne Metsäpuro lapsikuntoutujien vanhempien haastatteluista. Kuvat: Anne Metsäpuro

5-vuotias **Tuomas** on nyt toista kertaa kuntoutuksessa. Pari vuotta sitten oli ensimmäinen jakso, mutta perhe ei ollut silloin vielä valmis kuntoutukseen. Silloin oli liian paljon asioita kesken. Nyt on parempi aika kuntoutukselle. Tuomaksella on aivoperäinen näkövamma. Kommunikaatio on vielä haussa. Läheltä hän näkee jonkin verran, mutta kuinka paljon näköä on, siitä ei vielä ole varmuutta. Kuuron kaksoisveljen kanssa käytetään viittomia ja Tuomaksen kanssa käytetään tukiviittomia. Nyt kuntoutuksen avulla kokeillaan ja harjoitellaan ottaisiko Tuomas vastaan kosketusviestejä. Tuomas itse

hakeutuu seuraan ja ottaa kontaktia muihin.

Mitä kautta perhe löysi Suomen Kuurosokeiden tarjoamaan kuntoutukseen?

- Näkö- ja kuulokeskuksen kuntoutusohjaajat ohjasivat kuntoutukseen. K oemme että nyt on hyvä ajankohta tähän kuulonäkövammaisten kuntoutukseen, jossa keskitytään Tuomaksen kommunikaatioasioihin.

Tuomas on pienessä ryhmässä päiväkodissa ja hänellä on siellä avustaja. Ryhmässä kommunikoidaan puheella, mutta käytetään myös tukiviittomia ja kuvakommunikaatiota. Kuntoutusohjaaja **Kaisa Surakka** on käynyt päiväkodissa ohjeistamassa kommunikaatioasioissa. Päiväkodissa on valmiudet ottaa eri kommunikaatiomuotoja



Eero istuu terapiapallon päällä hajareisin ja fysioterapeutti Jaska varmistaa takaa.

käyttöön ja he ovat ottaneet hyvin vastaan uudet opit. Tuomaksen omat valmiudet eivät vielä ole sillä tasolla että tarvittaisiin muuta kuin tukiviittomia. Hänen kanssaan kokeillaan Tuomaksen omalla kädellään viittomista esimerkiksi syödä.

On ollut haastavaa selvittää mitä tukiperheen on mahdollista saada.

- itse etsimällä olen selvittänyt mitä tukimuotoja on ja mihin niistä meillä olisi oikeus. Vammaispalvelun käsikirja netissä on tosi hyvä ja sen kautta olen löytänyt mitä erilaisia palveluita ja tukimuotoja olisi tarjolla ja mistä voisimme hyötyä, kertoo Tuomaksen äiti.

- Omaishoidon puolelta olemme saaneet kerran kuussa vapaata ja kaksoiset ovat hoidossa viikonlopun. Tällöin voimme keskittyä isompiin lapsiin. Kunnissa ei ole paikkoja lasten omaishoidon lomitukseseen. Pirkanmaalla ei ole kuin kaksi paikkaa ja niihin on paljon jonoa. Aikuisille omaishoidon lomitukseseen on kyllä jonkin verran paikkoja, kertovat vanhemmat.

- Sen mitä olen oppinut, että jos lasten luona on toinen ihminen, niin minä voin antaa toisen hoitaa sitä omaa lastani. Minun ei tarvitse säännätä joka tilanteeseen ja muutkin osaavat hoitaa lastamme, sanovat vanhemmat.

- Minulla on myös oikeus tehdä omia juttujani. Täällä kuntoutuksessa on ihana kun minun ei tarvitse selittää ja ohjelmassa huomioidaan sekä lapsi että omaiset. On yhteisiä ja erillisiä ohjauksia, kertoo Tuomaksen isä.

Eero on 3-vuotias kuntoutuja, joka on ensimmäistä kertaa kuntoutuksessa. Haastattelua tehdessä on perheellä kolmas päivä takana. Eerolla on ollut kaksi vuotta sisäkorvaistute. Aluksi Eero ei oikein sopeutunut laitteisiin ja ne putosivat päältä usein. Nyt hän pitää laitteita enemmän ja harjoitellaan kuuloa. Eerolla on aivoperäinen näkövamma. Viimeaikoina on havaittu että hän on näön avulla tunnistanut esim. juoda-viittoman ja tunnistanut ihmisiä. Näön käyttö on lisääntynyt kun Eero on lähtenyt liikkumaan enemmän. Eerolla on myös jonkin asteinen CP-vamma ja muita sairauksia.

Arkisin Eero on päiväkodissa pienten lasten ryhmässä ja hänellä on siellä oma avustaja.

Miten saitte tietoa kuntoutuksesta?

- Kuulin Riitta Lahtisesta ja keskustelin hänen kanssaan tilanteestamme. Hän mainitsi **Marianne Ojasen**, joka kävi meillä kotona ja kertoi kuntoutuksesta, kertoo Eeron äiti.

Perhe haki kaupungin vammaispalvelun kautta viittomien opetusta. Korona-aika viivästytti opetuksen alkamista. Aluksi he eivät saaneet sopivaa viittomien opettajaa, joka olisi ymmärtänyt kaksoisaistivammasta. Lopulta kun saatiin viittomien opetusta perheelle on myös isoäiti ollut mukana oppimassa.

- Kuulokeskuksessa ei aina ymmärretty että Eero ei ole ihan tavallinen kuulovammainen poika, sillä Eeron aivot ovat erilaiset. On ollut tunne että meitä ei ymmärretä, emme tule kuulluksi. Täällä on tunne että kerrankin joku tietää mistä me puhumme, kertoo Eeron äiti.

Eeron fysioterapeutti on ollut sama koko ajan. Hän on osannut hyvin kertoa mistä apuvälineistä Eero hyötyisi. Perhe on anonut ja Eero on hyvin saanut haettuja apuvälineitä.

- Muuta kuntoutusta ei ole tarjottu. Kuulokeskuksen puheterapeutti on kertonut että voisi hakea kuntoutusta, mutta ne ovat olleet pelkkään kuulovammaan

keskittyneitä kuntoutuksia. Ne eivät ole sopivia Eerolle, sillä Eero ei ole verrattavissa pelkän kuulovamman omaavaan lapseen. Neurologisen poliklinikan sairaanhoitaja on säilynyt kontaktina ja häneen voin ottaa yhteyttä tarvittaessa. Myös omaan jaksamiseen liittyen, kertoo äiti.

- Omaishoitajuuden sain ja siihen liittyvää vapaata emme ole vielä tarvinneet, sillä lasten isovanhemmat asuvat lähellä ja jaksavat vielä auttaa lastenhoidossa. Tällöin me vanhemmat saamme omaa aikaa. Eero tulee tarvitsemaan aina aikuista ja apua, joten tämäkin tukimuoto tulee sitten joskus tarpeeseen aivan varmasti, kertoo äiti.

Mukavaa että kuntoutusjaksolla oli kaksi perhettä, jolloin olemme voineet vaihtaa tietoja erilaisista tukimuodoista ja jakaneet kokemuksia. Ohjelmassa on ollut erilaista tietoa esim. Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntijoista ja oikeuksien valvonnasta, psykologin tapaamisia, erilaista liikuntaa ja rentoutumista. Lapsilla ja vanhemmilla oli sekä omaa että yhteistä ohjelmaa. Tämä jakso kesti maanantaista perjantaihin. Seuraava jakso on jo sovittu.

Lasten kuntoutuksesta ja hakemisesta saat lisätietoa kuntoutuksen palveluesimies **Hanna Tenhuselta**.

hanna.tenhunen@kuurosokeat.fi ja puh. 0400 965 671 ■

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä käynnistyi asiakasraati

Teksti: Tuula Hartikainen

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirissä käynnistyi harvinaissairauksien yksikössä asiakasraati maaliskuussa. Sitä ennen tähän raatiin oli hakuaika syyskuun puoliväliin mennessä viime vuonna. Siihen oli 38 hakijaa eri puolilta tätä sairaanhoitopiiriä. Hakijoista neljälletoista pidettiin etähaastattelu. Heistä 10 pääsi mukaan käynnistyvään asiakasraatiin. Siihen kuuluu seitsemän henkilöä, joilla on jokin harvinaissairaus, ja minä olen yksi heistä. Mukana on myös kolme omaisjäsentä.

Yksikkö on lasten ja nuorten osaston alaisuudessa. Raatiin kuuluu kaksi Kuopion yliopistollisen sairaalan työntekijää eli sairaanhoitaja-koordinaattori ja ylilääkäri.

Ensimmäinen raadin jäsenten tapaminen oli 17.3.2022. Raati on harvinaissairauksien keskustelu- ja tiedonjakofoormi, sekä sen nimissä voidaan antaa esityksiä sairaalan johdolle. Niin historiallinen tapaminen oli, että sinne oli kutsuttu valokuvaaja kuvaamaan fyysisesti paikalla olleita seitsemää jäsentä.

Alussa käytiin läpi sopimus, jossa sitoudutaan olemaan tässä raadissa kaksi vuotta ja pidetään kiinni vaitiolosopimuksesta. Sen jälkeen oli esittäytyminen. Etänä olleet olivat lähettäneet esittelynsä sähköpostilla.

Keskusteluaiheena oli asiakastyöhön liittyviä asioita. Kuten esimerkiksi millä tavalla on hyvä kutsua asiakas sisään, nimellä vai numeroilla, sujuva vuorovaikutustilanne ja tiedonkulkuun liittyviä tekijöitä.

Saimme ”kotitehtäväksi” lähettää muutamien ehdotuksen toiminnan kehittämisen näkökulmasta. Lähetin viestin, jossa esitin apuvälineiden riittävän neuvonnan ja käytön ohjauksen saantia sekä myöhemmin tarvittaessa lisäohjausta. Samoin esitin, jos asiakas haluaa apuvälineen, joka ei kuulu sairaalan kilpailutuksen tuotevalikoimaan niin tiedotettaisiin, voiko sitä saada myöhemmin perustelujen pohjalta. Saaduista ehdotuksista kootaan julki lausuma lähetettäväksi sairaalan johdolle.

Tältä pohjalta käynnistyi KYS:n asiakasraadin työskentely. ■

Sillalla verkko-seminaari 17.-18.3.2022

Aiheena oli uusinta tietoa ja käytännön ideoita puhevammaisen henkilön vuorovaikutuksen ja kommunikoinnin tukemiseen sekä tietotekniikan käyttöön opetuksessa ja kuntoutuksessa.

Suomen Kuurosokeat ry:stä osallistui **Marianne Ojanen**, kommunikaatiopalveluiden erityisasiantuntija. Seminaarin aiheita ja esiintyjä oli useita.

Kirjailija **Marja Korhonen** kommunikoi silmillään, aakkostaulun ja tulkin avulla. Marja menetti puhekykynsä ja halvaantui, hoitovirheen johdosta. Marja puhui omasta voimaantumisestaan halvaantumisen jälkeen, mitkä tekijät ovat tärkeitä ja voimaannuttavia hänen elämässään. Hän kokee ihmisten kanssa vuorovaikutuksessa olemisen erittäin tärkeänä ja varsinkin nyt kun hänellä on kommunikaatiossa haasteita.

Ttm **Johanna Olli** kertoi oikeudesta omannäköiseen elämään. Mitä on vammaisten lasten osallisuuden tukeminen? Se on sitä että saa olla oma itsensä, ei tarvitse esittää mitään ja voi tuntea itsensä arvokkaaksi sellaisenaan. Vammaisen lapsen tulee saada mahdollisuus kehittyä parhaaksi omaksi itsekseen ja että hän saa tykätä mieluisista asioista.

Miten me aikuiset suhtaudumme erilaisuuteen? Onko enemmistöstä poikkeaa-

minen lähtökohtaisesti negatiivinen ajatus vai onko moninaisuus arvokasta? Mihin asioihin kannattaa puuttua ja missä pitäisi itse muuttua? Esimerkkinä voidaan mainita pakkoliikkeet, napsuttelut sekä oman rauhoittumisen keinot.

Kirsi Neuvonen, puheterapeutti, kertoi aiheesta ”Monenlaiset ja monimerkityksiset tavat kertoa avusteisen viestinnän keinoin”

Avusteinen viestintä on puhetta tukevan ja korvaavan viestinnän muoto, joissa ilmaisun (kommunikaation ja ymmärtämisen) keinona toimii ainakin osittain jokin ulkoinen viestinnän apuväline (esim. kommunikointikansio, puhelaite, kommunikaatiosovellus). Ilmaisun perustuu kirjoitettuun kieleen tai graafisten merkkien käyttöön.

Riikka Paavonperä, Kela, kertoi Vammaisten tulkkauspalvelukeskuksesta. Vuodesta 2018 alkaen tarkasteltiin puhevammaisten tulkkauspalvelun käyttöä. Silloin huomattiin, että aika pieni osa niistä, jotka ovat oikeutettuja palveluun, käyttivät sitä. Koronapandemian vaikutus on varmasti yhtenä syytä. Muita syitä ovat esimerkiksi ettei palvelua osata hyödyntää tai sitä ei nähdä tärkeänä asiakkaan osallisuuden ja itsemääräämisen, oman ilmaisun mahdollistajana.

Puhevammaisten tulkkauskeskuksesta ja sen eettisestä ohjeistuksesta oli puhumassa

Sanna Kirjonen, lehtori, Diak ja **Outi Mannunen**, puhevammaisten tulkki YAMK.

Niilo Virta, katseohjauksen kokemusasiantuntija kertoi aiheesta ”Yksilöllinen ääni kuuluu kaikille”. Niilo käyttää katseohjauksella GRID ohjelmaa. Hänen puhesyntetisaattoriinsa on äänitetty yksilöllinen ääni.

Riikka Marttinen, erityisasiantuntija, toimintaterapeutti ja **Suvi Orasuo**, apulaisrehtori, erityisluokanopettaja, Paloahon koulu, Kuopio kertoivat aiheesta ”Virtuaalisten ympäristöjen mahdollisuudet puhevammaisten ihmisten osallistamisessa”. Toimintaterapeutti **Riikka Marttinen** esitteli erilaisia virtuaalisia ympäristöjä ja erityisluokanopettaja **Suvi Ahola** kertoi, miten hän on hyödyntänyt

virtuaali- ja lisätty todellisuutta puhevammaisten oppilaidensa kanssa.

Irina Savolainen, FT, yliopiston lehtori, Psykologian ja logopedian osasto, Helsingin yliopisto kertoi aiheesta ” (O)saan jutella, jos... Mitä tiedämme tutkimuksen valossa puhevammaisista ihmisistä keskustelijoina, ja miten tunnistamme heidän osaamisensa?”

Esityksessä nostettiin esille puhevammaisten ihmisten oman roolin, osaamisen ja taidon keskustella kommunikoinnin apuvälineen avulla.

Lähteenä on käytetty Mariannen muistutuksia. Jos sinua kiinnostaa kuulla lisää tästä seminaarista, ota yhteyttä **Marianne Ojaseen**, marianne.ojanen@kuurosokeat.fi ■

Uusi teos varhais- ja taidekasvatuksen kentältä - mukana tietoa haptiiseista

Teksti: Jaakko Evonen

Alkuvuodesta ilmestyi Ilmaisun ilo -teos, jossa käsitellään varhaiskasvatusta sekä annetaan tietoa esi- ja alkuopetuksessa olevien lasten taidekasvatuksen tämänhetkisestä tilanteesta Suomessa. Teos myös antaa erilaisia kehittämissideoita aihepiiristä.

Professori **Inkeri Ruokosen** mukaan havaittiin, että taito- ja taidekasvatuksen kentällä tarvittaisiin lisää materiaalia ja koulutusta. Kirjan tekemisessä on otettu lähtökohdaksi lapsen oikeuksien julistus ja uudistettu varhaiskasvatustilanne. Myös yhdenvertaisuus nousi esille viime vuosina tehdyissä kartoituksissa.

-Arvioinnissa korostettiin, että jokaisella lapsella on oikeus taidekasvatukseen



**Ilmaisun ilo -kirjan kansi.
Kuva: PS-kustannus**

ja mahdollisuus monipuoliseen taiteelliseen toimintaan, kokemiseen ja tekemiseen. Käsikirjan tavoitteena on välittää tietoa siitä, miksi taito- ja taidekasvatus on niin olennaista lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille juuri varhaisvuosina ja alakouluiässä. Artikkelit vahvistavat kokonaisvaltaista varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen taito- ja taidepedagogiikkaa, joka liittyy vahvasti lapsen ilmaisuun ja leikkiin, Ruokonen toteaa.

Tärkeätä on Ruokosen mukaan huomioida myös moninaisuus ja lasten erilaiset lähtökohdat.

-Taiteet ja leikki rikastavat lapsen mielikuvitusta ja luovat tilaa luovalle ajattelulle ja yksilöllisille mielenmaisemille. Taiteen äärellä koetut elämykset ja keskustelut opettavat lasta kokemaan, että maailma on moninainen.

Yhteistyötä monien vuosien aikana

Mukana kirjassa on tohtori **Riitta Lah-tisen** ja musiikkiterapeutti **Russ Palmerin** artikkeli, jossa käsitellään haptiisien merkitystä varhaiskasvatuspedagogiikassa. Professori Ruokonen antaakin artikkelille kiitosta sekä nostaa esiin yhteistyön.

- Minulla on ollut aiempaakin yhteistyötä Lah-tisen ja Palmerin kanssa jo vuonna 2012, kun he olivat luennoitsijoina Helsingin yliopiston taidekasvatuksen kansainvälisessä konferenssissa. Kun sain tämän käsikirjan toimittajan tehtävän itselleni, pyysin heitä kirjoittamaan artikkelin siitä, kuinka Ilmaisun monet muodot -oppimisen alueeseen liittyy myös haptiisien kautta koettu ja ilmaistu taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen.

Kirjasta on otettu tähän mennessä kaksi painosta. Se on saatavilla painetuna versiona ja e-kirjana. Ruokosen mukaan kustantajalle on esitetty pyyntö äänikirjan tuottamisesta, mutta tarkempaa tietoa tämän etenemisestä ei vielä ole. ■

Tietoturva ja tietosuoja eli kyberturvallisuus

*Teksti: Marko Vainioma,
ICT-päällikkö
Kuva: Scan Stock /
Maksim Kabakou*

Tietokoneiden ja älypuhelinien turvallisuus huolehtaa nykyisin monia ihmisiä. Laitteilla hoidetaan kasvavassa määrin tärkeitä henkilökohtaisia asioita, esimerkiksi sosiaalisia suhteita ja pankkiasioita. Tämän takia on tärkeää, että laitteiden tietoturvasta on huolehdittu ja käyttäjä osaa toimia oikein kohdatessaan tieturvauhkia.

Suomen Kuurosokeat ry:n ICT-palvelut huolehtii kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten käyttämien laitteiden toimivasta virussuojasta, päivityksistä ja palomuurista. Palomuuriohjelman tarkoituksena on estää ulkopuolisten pääsyn laitteeseen. Päivityksillä varmistetaan, ettei laitteessa ole sellaisia tietoturva-aukkoja, jotka vaarantaisivat toiminnan. Hyvin ylläpidetty tietokone on turvallinen käyttää, eikä siihen todennäköisesti kohdistu merkittäviä tietoturvaa uhkaavia vaaroja.

Valtaosa tietoturvaan tai tietosuojaan liittyvistä ongelmista johtuu käyttäjän itsensä tekemistä toimista. On paljon helpompi huijata käyttäjää kuin yrittää murtaa vahvasti suojattua laitetta. Tämän ovat havainneet myös verkon rikolliset. Siksi on ensiarvoisen tärkeää osata toimia oikein tilanteissa, joissa epäilet huijausta. Ensimmäinen muistettava asia on, etteivät pankit, viranomaiset tai vaikkapa Microsoft tarvitse sinun tunnuksiasi tai salasanoja, eivätkä siksi niitä sinulta pyydä. Jos törmäät tekstiviestiin tai sähköpostiin, jossa sinua pyydetään jollain verukkeella antamaan salasanasasi, on kyseessä käytännössä aina huijaus.

Saatat myös törmätä internetissä ilmoituksiin, jossa kerrotaan tietokoneesi tietoturvan olevan vaarassa tai laitteesi saastunut viruksilla. Nämä ovat käytännössä aina tapoja, joilla käyttäjä yritetään saada asentamaan jokin ei-toivottu ohjelma. Vaaran aste näissä vaihtelee ja lievimmillään saat vain turhia mainoksia, mutta pahimmillaan koneesi voidaan kaapata. Yleensä kaapattua konetta käytetään hyökkäykseen jotain toista toimijaa kohtaan ja kaappaja ei ole suoraan kiinnostunut koneesi sisällöstä. Pääohjeena kannattaa pitää sitä, että et asenna mitään ohjelmaa, jota et tunne. Yleensä



käyttämällä ohjelmien asentamiseen tietokoneen tai mobiililaitteen omaa kauppapaikkaa, esimerkiksi Androidin Play tai Microsoft Store, on turvallisin ratkaisu.

Verkkopankkihuijaukset ovat lisääntyneet viime aikoina ja tapoja on useita. Ensimmäinen on jo aiemmin mainittu viestihuijaus, jossa sinua pyydetään kirjautumaan verkkopankkiin jollakin verukkeella. Usein näissä viitataan väärinkäytöksen estämiseen tai tietoturvaan. Pankkisi ei kuitenkaan koskaan lähetä sinulle viestiä, jossa se kohottaisi kirjautumaan saadun linkin kautta verkkopankkiin. Tällaiset viestit ovat siis aina huijaus ja oikea tapa toimia on yksinkertaisesti poistaa viesti. Toinen tapa on hakukonehuijaus. Tässä huijari on tehnyt verkkosivuston, joka muistuttaa erehdyttävästi pankin sivua. Tavoitteena on ohjata sinut tälle sivustolle hakukoneen, esimerkiksi Googlen tulosten kautta. Tämä uhka on helppo välttää kirjoittamalla pankin verkko-osoite selaimen osoiteriville.

Tällöin olet varma, että siiryt oikeaan pankkisivustoon.

Yksinkertaisimpia tapoja tietokoneen kaappaamiseksi tai verkkopankkihuijauksen tekemiseksi on soittaa esiintyen vaikkapa Microsoftin työntekijänä ja ilmoittaa koneellasi olevasta ongelmasta. Yleensä soittaja pyytää asentamaan jonkin ohjelman koneellesi ja tämä ohjelma toimii pääsynä tietokoneellesi. Kannattaa muistaa, ettei Microsoftin tai Facebookin työntekijät soita koskaan asiakkaille. Jos saat tällaisen soiton, katkaise puhelu.

Jos epäilet jotain viestiä, ohjelmaa tai soittoa huijaukseksi, on ensisijaisen tärkeää, että et tee niin kuin sinua pyydetään. Voit ottaa yhteyttä ICT-palveluiden Helpdeskiin ja pyytää arvioimaan, onko kyseessä huijaus. Tämän kautta voimme arvioida tilannetta ja estää vahingon syntymisen. Terveen epäilevä suhtautuminen ja laitteen tietoturva-asioista huolehtiminen pelastavat sinut kybervaaroilta. ■

Työntekijät esittäytyvät

Sanna Säämäki



1. Kuka olet ja mitä teet?

Olen Sanna Säämäki. Aloitin kurssi-suunnittelijan tehtävässä 1. huhtikuuta. Paluu arkeen vertaistuellalla -kurssit suunnitellaan asiakkaan tarpeiden ja elämäntilanteiden mukaan. Sen vuoksi myös eri kurssien valmistelutyöt vaihtelevat. Hoidan yhteyksiä kunkin kurssin työntekijöihin, asiakkaisiin sekä sovin asioita kurssipaikkojen kanssa. Lisäksi kurssien ohjaaminen, kehittäminen ja kurssityön arviointi ovat keskeisiä asioita työssäni. Vapaa-ajalla tykkään tehdä käsitöitä. Lempitekniikoitani ovat neulonta ja kalannahkatyöt.

2. Pituus ja kengännumero?

Pituuteni ja kengän kokoni ovat samat kuin suomalaisella naisella keskimäärin. Eli 165 cm ja numero 39.

3. Parasta yhdistyksessä?

Yhdistyksestä löytyy sekä monipuolista osaamista että aktiivista toimintaa.

4. Minkä hankinnan tekisit yhdistyksessä, jos sinulla olisi valta ja paljon rahaa?

Noin upeaa tilannetta en jättäisi oman viisauteni varaan. Pohjustaisin

hankintapäätöstäni megakyselyllä. Yhteinen hyvä löytyy yhdessä. ■

Olli Heikkinen



Hei! Olen Olli Heikkinen. Olen kolmekymppinen yhteisöpedagogi ja tietojenkäsittelyn tradenomi Pirkkalasta ja aloitan ICT-kouluttajana Suomen Kuurosokeat ry:ssä huhtikuun loppupuolella. Työskentelen pääsääntöisesti maanantaista torstaihin n. klo 8-17 välillä.

Olen elämän rennosti ottava mutta vakavasti asiallinen kaveri. Olen utelias, helposti innostuva ja innostava kaikkien kanssa toimeen tuleva tyyppi. Asun Pirkkalassa vaimoni Sannan ja suomenlapinkoira Kapun kanssa. Harrastuksiini kuuluu piirtäminen, digitaalinen grafiikka, kaikenlaiset pelit (niin digitaaliset kuin perinteisetkin) ja em. lapinkoiran lenkittäminen.

Odotan innolla kaiken uuden oppimista uudessa työpaikassani. Minun kanssani voi jutella/kysellä kaikenlaista. Viittomakielen osalta minulla on hallussa muutamat perusfraasit, mutta toivottavasti nekin kehittyvät ajan saatossa. ■

Mitä sulle nyt kuuluu?



Kuva: Anne Metsäpuro

Kaija Pekkanen, jäit pari vuotta sitten eläkkeelle. Mutta mitä sulle nyt kuuluu?

Minulle kuuluu hyvää, mukavan leppoisaa ja kiireetöntä elämää. On hienoa, kun voin itse päättää omasta ajankäytöstäni.

Miten tämä korona-aika vaikutti arkeesi?

Korona levisi Suomeen lähes samaan aikaan kun jäin töistä pois. Suunnitelmani muuttuivat, sillä erilaisten rajoitusten takia jouduin perumaan

tilaamiani matkoja, teatteri- ja konserttilippuja. Rajoitukset vaikuttivat myös omien läheisten ja ystävien tapaamiseen sekä harrastuksiin. Toisaalta yhteydenpito etäyhteyksien avulla tuli tuksi.

Mitä teet nyt sellaista mitä et voinut työssä käydessäsi tehdä ja harrastaa?

Olen voinut viettää enemmän aikaa lapsieni ja lapsenlapsieni sekä ystäväni kanssa. Lukeminen on palannut tavaksi viettää aikaa. On mukavaa kun voi keskittyä rauhassa mielenkiintoiseen kirjaan. Korona rajoitukset ovat estäneet ajoittain erilaiset ryhmäliikuntatunnit, mutta tänä keväänä on jälleen voinut osallistua liikuntaryhmiin. Ihanaa ovat kiireettömät ja rauhalliset aamut kahvin ja päivän lehden parissa.

Mitä sinulle tulee ensiksi mieleesi kun puhutaan Suomen Kuurosokeat ry:stä?

Ihmiset, kaikki lukuisat kohtaamiset ja erilaiset tapahtumat. Suomen Kuurosokeat ry antoi mahdollisuuden mielenkiintoiseen ja haasteelliseen työhön, jossa yhdistyi itselleni tärkeät asiat kuten asiakastyö ja kuntoutus. Ajasta jäi paljon mukavia muistoja.

Mitä terveisiä lähetät lukijoille?

Kaikkea hyvää tulevaisuuteen. ■

ICT-koulutus

Teemapäivät asiakkaiden toivomista aiheista

Aika: 30.5. – 1.6.2022 (Viikko 22)

Järjestämme toukokuun teemapäivät lähiopetuksena Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereella sekä Teams -koulutuspäivänä yhdistettynä lähi- ja etäopetuksena.

Teemapäivät soveltuvat sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille. Viittomakielisillä oppilaila on oltava oma tulkki. Oppilaat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään. Päivien aikana on aikaa oppilaiden kysymyksille.

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin. Opetus, majoitus ja ruokailut ovat oppilaille maksuttomia. Maskin käyttö pakollista, tarjoamme oppilaille maskit.

Teemapäivien aiheet:

Maanantai 30.5.2022 klo 9–16

Teams ja Zoom -etäyhteysohjelmat. Harjoitteleme etäyhteysohjelmien käyttöä. Päivään voi osallistua myös etänä kotoa käsin.

Tiistaina 31.5.2022 klo 9–16

Yle Areenan uusi versio ja Youtuben käyttö. Harjoitteleme ohjelmien hakua, katselua ja kuuntelua.

Keskiviikkona 1.6.2022 klo 9–16

Googlen palvelut. Tutustumme eri palveluihin, esim. Gmail, Kalenteri, Kuvat, Drive ja Maps. Ota oma Googlen käyttäjätunnus ja salasana mukaan!

Ilmoittaudu mukaan **18.5.2022 mennessä** osoitteeseen:

ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Tervetuloa mukaan!

Kuurosokeiden kerhot

Viittojat-kerhon retki ja vuosikokous 2022

Milloin: 9.–11.8.2022

Missä: Päivä Tukholmassa -risteily Yhteiskuljetus järjestetään Tampereelta Helsinkiin ja takaisin. Tarkempi ohjelma lähetetään ilmoittautuneille.

Matkan hinta: Hinta määräytyy matkustajien lukumäärän mukaan. Huomaa, että ruokailut kokoustarjoilua lukuun ottamatta ovat omakustanteiset. Mukana on oltava voimassa oleva henkilötodistus. Varaa mukaasi omat maskit.

Sitovat ilmoittautumiset 17.6. mennessä

sä Päivi Ahtiainen:
paivi.ahtiainen60@gmail.com tai viestit numeroon 050 3848 960

Satakunnan kuurosokeiden Kerho

Milloin: 11.5.22. klo 12.00–15.00
Missä: Satakunnan Näkövammaisten toimitiloissa, Otavankatu 4 C 49, Pori

Vieraina Suomen Kuurosokeat ry:n uusi puheenjohtaja Timo Lehtonen ja palveluasiantuntija Elina Uusitalo

Lisätiedot: saini.lepisto@gmail.com tai puh. 0400 532 413

Toivotan tervetulleeksi kerholaiset. Tervetuloa uudet kerholaiset toimintaan mukaan. Terveisin Saini

Pääkaupunkiseudun toimintaa

KUNTOSALI JA VESIJUMPPA torstaina klo 13.00 –16.00

5.5., 12.5. ja 19.5. Iiriksessä, Marjanie-
mentie 74, HKI. Ei ennakkoilmoittautu-
mista, ei enää yleistulkkauksia.

APUVÄLINEMESSUT

perjantaina 13.5. klo 10.00–14.00

Messukeskuksessa

Osoite: Messuaukio 1, HKI.

Saamme ilmaisia pääsylippuja (noin 5 -10 kpl) Paralympiakomitealta. Lippujen määrä tarkentuu myöhemmin. Jos sinulla on EU-vammaiskortti tai näkövammaiskortti, pääsee yksi saattaja/avustaja/tulkki ilmaiseksi sisään. Tilaa oma tulkki mukaan ja ilmoittaudu pian. Ilmaisliput jaetaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ilmoittaudu Jaanalle ti 10.5. mennessä

ULKOILUPÄIVÄT

perjantaina klo 10.00– 14.00

3.6. Helsingin Pirkkola klo 10–14

Osoite: Pirkkolan metsätie 6, HKI / Pirkkolan uimahalli

Ulkoilemme Pirkkolan urheilupuistossa ja Maunulan uurnalehdossa. Palaamme uimahallin kahvioon. Voit mennä myös kuntosalille ja uimaan omakustanteisesti.

Ilmoittaudu Jaanalle to 2.6. mennessä

10.6. Helsingin Kallahti klo 10–14

Osoite: Kallvikinniementie 6, HKI / Kahvila Ullas

Kävelemme valoisalla mäntykankaalla ja merenrannan kallioilla, nautimme metsän rauhasta ja herkuttelemme Kahvila Ullaksen tarjonnalla.

Ilmoittaudu Jaanalle to 9.6.

17.6. Vantaan Kuusijärvi klo 10–14

Osoite: Kuusijärventie 3, 01260 Vantaa

Kävelemme, jumppaamme, venyttelemme ja paistamme makkaraa nuotiolla sekä heitämme talviturkin! Ota mukaan makkaraa tai muuta grillattavaa ja uimapuku, jos uskaltaudut uimaan. Voit ottaa mukaan muitakin eväitä tai käydä Cafe Kuusijärvi -kahvilassa.

Ilmoittaudu Jaanalle to 16.6. mennessä

Kaikissa ulkoilupäivissä ohjaajana Jaana Marttila. Ei yleistulkkausta, joten tilaa tarvittaessa oma tulkki mukaan.

Elokuulle on tarkoitus järjestää muutama ulkoilupäivä. Syskuussa jatkuvat kuntopiiri ja vesijumppa liriksessä. Näistä ilmoitamme mahdollisimman kattavasti. Jos haluat varmistaa nopeamman tiedonsaannin (sähköposti ja/tai tekstiviesti), niin varmista yhteystietosi Jaanalle. Kiitos.

Jaana Marttila puh 045 677 2506 tai jmarttila66@gmail.com

Paluu arkeen vertaistuellalla -kurssit

Perheen voimavarat

Aika ja paikka: 14.–17.06.2022, Kylpylähotelli Aulanko, Hämeenlinna

Kohderyhmä: Perheet, joissa vähintään toinen vanhemmista on kuurosokea tai kuulonäkövammaisen ja joissa on alakouluikäisiä tai nuorempia lapsia.

Sisältö: Ajankohtaista asiantuntijatie-toa näkemisestä ja kuulemisesta, kommunikaatiosta ja erilaisista tukipalveluista. Yhdessäoloa vertaisten ja oman perheen kanssa. Osa ohjelmasta toteutetaan vanhemmille ja lapsille erikseen.

Haku torstaihin 12.5. mennessä.

Koe tunne

Aika ja paikka: Kuurosokeiden Toimintakeskus, Tampere

Kohderyhmä: Kurssi on suunnattu syntymästään kuurosokealle alle 16-vuotiaalle lapselle/nuorelle sekä yhdelle omaiselle.

Sisältö: Harjoitellaan ryhmässä toimimisen taitoja ja kokeillaan erilaisia kommunikaatiotapoja. Lisäksi omaisen oppii tukemaan läheistään arjessa muun muassa harjoittelemalla keinoja tukea osallisuutta eri tavoin, sekä kokeilemalla erilaisia kommunikaatiotapoja. Kurssilla on yhteistä toimintaa sekä keskusteluluentoja omaisille. Osa ohjelmasta toteutetaan vanhemmille ja lapsille erikseen.

Haku maanantaihin 20.6. mennessä.

Naiskuva muutoksessa

Aika ja paikka: 6.–9.9.2022 Kylpylähotelli Eden, Nokia

Kohderyhmä: 18–65-vuotiaat kuurosokeat / kuulonäkövammaiset naiset

Sisältö: Kuinka aistipuutokset vaikuttavat naiseuteen? Jaetaan kokemuksia vertaisryhmässä ja tarkastellaan minäkuvaa ennen ja nyt. Tutustutaan erilaisiin harrastusmahdollisuuksiin. Käsitellään yhdessä kuulonäkövammaisen vaikutuksia arjessa jaksamiseen.

Lisäksi pohditaan tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Haku torstaihin 4.8. mennessä.

Kursseille haetaan sähköisellä tai paperisella hakemuksella. Lisätietoja: Kurssisuunnittelija Sanna Säämäki, puhelin 044 491 64 95, sanna.saamaki@kuurosokeat.fi ■

Pohjoismainen hyvinvointikeskus järjestää konferenssin

Today's knowledge for tomorrow's actions – a Nordic perspective on Deaf-blindness / Tämän päivän tieto huomisen toimiin – pohjoismainen näkökulma kuurosokeuteen

Missä: Tampereella, Tampere-talossa

Milloin: 20.–22.9.2022

Ilmoittautuminen: sitovat ilmoittautumiset 30.4. mennessä 440 euroa. 30.4. jälkeen 490 euroa.

Kuurosokeutuneiden palveluiden jatkuva kehittäminen riippuu innovaatioista, tutkimuksesta ja teknologiasta. Mitä näemme nyt ja mitä on tulevaisuudessa?

Pohjoismaisella yhteistyöllä kuurosokeuden alalla on pitkä historia ja alusta asti pohjoismaisten kuurosokeutuneiden konferenssien järjestäminen on

ollut perinne. Konferenssien tavoitteena on kehittää ja jakaa tietoa, verkostoitua ja vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä.

Konferenssia isännöi Pohjoismaiden ministerineuvoston sosiaali- ja terveysalan instituutti, Nordic Welfare Centre.

Koko konferenssin ajan on luvassa työpajoja, lyhyitä puheenvuoroja ja posteresityksiä. Työpajoja on useita ja niiden tarkoitus on tarjota osallistujille uutta tietoa ja ideoita, joilla on käytännön merkitystä ja tunnistaa alueita lisätutkimukselle kuurosokeuden alalla.

Lisätietoja:

<https://kuurosokeat.fi/tapahtumat/pohjoismainen-kuurosokeusalan-konferenssi-tampereella/> ■

Näkövammaisten keilakisojen SM



Näkövammaisten SM-keilakisojen kolme parasta naisten B2-B4-luokassa ja miesten B2-luokassa. Naisten kuvassa keskellä kultaa voittanut Mari Koskinen, vasemmalla hopeamitalisti Leena Yrjänäinen ja oikealla pronssimitalisti Sari Isaksson. Miesten kuvassa keskellä kultamitalisti Esa Martikainen, vasemmalla Esko Jäntti ja oikealla Martti Avila. Kuvat: Jaakko Evonen.

Tampereella keilattiin sunnuntaina näkövammaisten SM-kilpailut henkilökohtaisissa ja parikilpailun sarjoissa. Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kerhon riveissä hopeaa saavutti **Esko Jäntti** ja pronssia **Martti Avila** miesten B2-luokassa. **Sari Isaksson** (KSK) ylsi pronssille naisten B2-B4 - luokassa.

B2-B4 -parikilpailussa pari **Jäntti-Avila** oli neljäs, pari **Isaksson-Jaakko Evonen** kuudes ja pari **Lauri Mäkinen - Paula Valminen** viimeinen eli 12:s.

Kuurosokeat Keilailijat (KSK):n kilpailijat sijoittuvat parakeilacupin päätöskisassa Tampereella seuraavasti. Kilpailussa heitettiin kuusi sarjaa.

B-luokassa **Esko Jäntti** oli kolmas. Hän saavutti 1000 pistettä. **Sari Isaksson** oli kahdeksas, pistesaldo oli 910. **Martti Avila** oli 10:s, saavuttaen 900 pistettä. Luokassa kilpaili 18 kisaajaa.

C-luokassa **Jaakko Evonen** oli 10:s. Hän keilasi 795 pistettä. Luokassa oli mukana 16 keilaajaa.

E-luokassa **Paula Valminen** oli seitsemäs pistein 553. **Lauri Mäkinen** oli toiseksi viimeinen eli 10:s, pistesaldo oli 460.

Parakeilacupin kokonaistuloksissa Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kisaajat sijoittuivat luokittain seuraavasti.

B-luokassa **Esko Jäntti** saavutti hopeaa. **Sari Isaksson** sijoittui viidenneksi ja **Martti Avila** oli 11:s. Osanottajia luokassa oli 24.

C-luokan voitti **Jaakko Evonen**. Tähän luokkaan osallistui 24 keilaajaa.

E-luokan pronssia vei **Lauri Mäkinen**. **Kerstin Maksimainen** oli neljäs, **Sinikka Hautalahti** viides ja **Paula Valminen** 15:s. Kilpailijoita luokassa oli kaikkiaan 16.

Kävelevä mummu ei naavoitu

Teksti: Paula Valminen, ValmisPaula

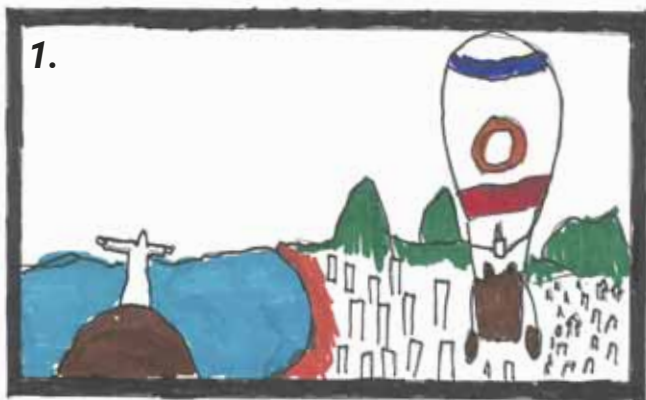
Taannoin naputellessani kahden viikon tilaukset Kelan vammaisten tulkkauspalveluun, tuli mieleeni sanonta ”Vierivä kivi ei sammaloidu”. Pitihän tuo lause muovata mummun pirtaan sopivaksi.

Kävely kuuluu mieliharrastuksiini, mutta pelkkään ulkoiluun ei tulkkia voi tilata. Niinpä yhdistin asioinnit ja kävelyt. Sitten heitti korona kapuloita rattaisiin ja sulki lähes kaikki harrastekerhot ja muut kokoontumiset. Vuosittaiset fysioterapiakäynnit sentään säilyivät, joten ihan neljän seinän sisälle en jäänyt.

Kevään jälleen koittaessa kerhot ovat vironneet henkiin ja itsekin olen valmis liikenteeseen kuin laitumelle kirmaava lehmä. Mukava on saada reipasjalkainen kaveri turvaamaan kulkua, etten innoissani astele viereiselle autotielle.

Haaveilinpa joskus ennen mummuuttani opaskoirastakin. Mukavuudenhalu vei voiton sateisista ja pimeistä aamuista sekä illoista, puhumattakaan kurajälkien siivoamisesta kerrostalon portaikosta. Toteutumaton toiveeni on kesäkäyttöön vuokrattava opastava koira. ■

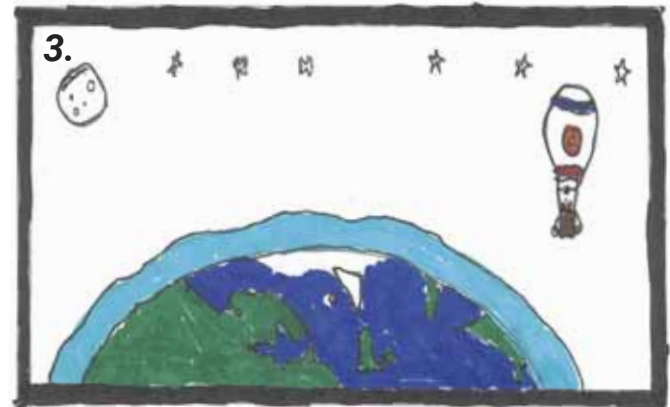
Sarjakuva



1. Kuumailmapallo vierailee Brasilian Rio de Janeirossa, missä on kaunista hiekkarantaa ja kuuluisa Kristus-patsasvuorella.



2. Se käy tutustumassa Australian Sydneyssä. Siellä on upea oopperatalo ja tunnettu silta ”Harbour Bridge”.



3. Kuumailmapallo nousee vielä korkeammalle ja näkee maapallon ja tähtiä.

Taiteilija: Aarne Pirkola ■

PITKÄ URA TAKANAPÄIN!

Työsuhteeni Suomen Kuurosokeat ry:ssä ja Helsingin Toimintapäivät päättyivät 5.4.2022. Työsähköposti ja -puhelin eivät ole enää käytössä.

Olen ollut Suomen Kuurosokeat ry:llä töissä lähes 30 vuotta, niistä vuosista Toimintapäivien ohjaajana 20 vuotta. Helsingin Toimintapäivät perustettiin 2.4.2002, niinpä sopivasti ennen työni loppumista juhlittiin 20-vuotiaista Toimintapäiviä ja samalla vietettiin päätäjäisiä. Tämä oli toimintapäivien viimeinen tapahtuma.

Oli haikeaa ja liikuttavaa järjestää viimeistä tapahtumaa lauantaina 2.4. lirixessä. Paikalla oli 41 juhluvierasta tulkkeineen. Kuokkavieraitakin (toiminnanjohtaja **Risto Hoikkanen**, järjestöpäällikkö **Taru Kaaja**, järjestöohjaaja **Milla Lindh** sekä entinen toiminnanjohtaja, eläkeläinen **Kai Leinonen**) tulivat juhliin totaalisesti yllättämään minut. Päivästä tuli lämminhenkinen ja koskettava tilaisuus. Monet juhluvieraista puhuivat kauniita asioita, muistelivat menneitä vuosia ja kiittivät. Asiakkaat, muistakaa, että olette maan mainiota ja tärkeitä ihmisiä jokaisena omana yksilönä ja olkaa aktiivisia jatkossakin! Ihania asiakkaita ja teitä kaikkia muita nyt kaikesta tahdon kiittää, näistä mukavista ja hauskoista yhteisistä vuosista, niin paljon muisteltavaa riittää!

Kuvat: Anita Palo



Anita näyttää hymyillen peukku ylös. Hänen takanaan on kudottu Suomen Kuurosokeat ry:n logo.



Anita istuu tuolilla hymyillen. Hänen edessään on tuoleilla lahjoja joita hän sai läksiäisissä. Ainakin suklaata, kukkia, kori ja lahjakasseja näkyy kuvassa.



Iso huone, jossa keskellä on pöytä ja sen ympärillä istuu paljon ihmisiä. Huoneen seinustalla on myös tuoleja ja siellä istuu ihmisiä.

Isot kiitokset Suomen Kuurosokeat ry:lle, asiakkaille, henkilökunnalle, yhteistyökumppaneille ja kaikille muillekin! Eipä unohdeta viittomakielen tulkkejakaan; kiitokset kaikille tulkeille, jotka ovat olleet asiakkaiden ja minun tulkeina vuosien aikana Toimintapäivillä mukana! Olette ainutlaatuisia ja teette arvokasta työtä kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten asiakkaiden parissa! Lämmin kiitos juhluvieraille kauniista sanoistanne ja lahjoistanne, ne lämmittivät mieltäni!

Haluan erityisesti myös kiittää Jaana Marttilaa. Olemme kokeneet paljon yhdessä mukavia työn hetkiä! Jaanan kanssa järjestimme vuosia kaksi suosituinta tapahtumaa; kuntopiiriä

ja ulkoilupäiviä. Onneksi Jaana jatkaa vetäjänä Pääkaupunkiseudun tapahtumien merkeissä. Hänelle toivotan tsemppiä ja työn iloa!

Nyt on aika sanoa näkemiin! En katoa mihinkään, tapaamme muissa tapahtumissa ja minuun voi aina ottaa yhteyttä.

Kaikkea hyvää jatkoa, terveyttä, rakkautta ja rauhaa!

Kiittäen

Anita Palo

bubba69ap@msn.com

WhatsAppilla tai tekstiviestillä

+358 40 704 4586 ■

Haluatko tukea toimintaamme?

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2021/1740 on voimassa 1.1.2022 alkaen toistaiseksi koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040 651 2511

